

[Aksel Møller.]

i det embedsmandsudvalg, som i sin tid blev nedsat af det politiske udvalg, som arbejdede med lejelovsproblemer og boligstøtteproblemer, blev der udarbejdet en betænkning, kaldet den brune betænkning, som giver en række værdifulde oplysninger om disse forhold. Jeg tror, at den højtærede minister er kommet til et ministerium, som har overmåde meget materiale liggende til støtte for hans overvejelser. Jeg vil ikke forlange og som følge deraf heller ikke vente, at den højtærede minister skulle fremsætte de lovforslag, som jeg har ladet udarbejde, og som jeg stort set ville have fremsat, hvis regeringsskiftet ikke var kommet. Men der er i disse forslag en lang række saglige og tekniske enkeltheder, som den højtærede minister udmærket vel kunne acceptere nu og have gennemført som hastesager. Der foreligger i hvert fald en række analyser i dem, og det arbejde, som boligministeriets fortrinlige embedsmænd har udrettet med denne sag, er selvfølgelig udrettet på grundlag af overvejelser og materiale, som måtte kunne vejlede den højtærede minister, overvejelser, som i løbet af disse fire måneder egentlig burde have haft til resultat, at lovforslag var blevet forelagt nu. Nå, de foreligger altså ikke, og hvorfor foreligger der så forlængelsesforslag? Jo, siger den højtærede minister, det gør der alene af hensyn til byggerytmen; det er alene af hensyn til byggerytmen, at lovene foreslås forlænget et år. Den højtærede ministers motivering i den skriftlige fremsættelse, som jeg med den højtærede formands tilladelse vil citere, lyder således:

„Ved at forlænge de gældende bestemmelser 1 år skabes der mulighed for, at de projekteringsarbejder, der igangsættes nu og i nærmeste fremtid, kan udføres på grundlag af den finansielle ordning, der eksisterer i dag. Bygherrerne vil kunne regne med at opnå statslån efter de gældende regler, hvorved usikkerheden for de projekterende fjernes, og man tilskynder til fortsat byggeri.“

Nu ved vi jo allesammen — for vi har jo drøftet disse spørgsmål før i det høje ting — at byggeriet er en uhyre langsigtet virksomhed. Hvis rytmen skal bevares, må der allerede nu eller i hvert fald om nogle få uger påbegyndes et projekterings-

arbejde rundt omkring, hvor interesserede bygherrer sidder og arbejder med disse ting, som skal være bestemmende for byggeriet i 1955 og 1956. Hvad den højtærede minister opnår ved sit forlængelsesforslag, som altså motiveres med hensynet til byggerytmen, er da alene at skubbe spørgsmålet om, hvorvidt byggerytmen kan holdes under tingets forhandlinger og arbejde med et lovforslag som dette — altså som det, vi skulle have haft, nemlig en revision af denne lovgivning — ud et år, men på et hvilket som helst tidspunkt, hvor det høje ting kommer til at beskæftige sig med realiteter med hensyn til den fremtidige finansielle ordning af byggeriet, vil der ske en påvirkning af projekteringsarbejdet. Derfor forekommer det mig, at teorien om byggerytmen som afgørende for, at vi nu igen skal udsætte hele dette problem et år, ikke er holdbar. Betænkelighederne vil flytte med, og de vil være lige så afgørende for det arbejde, der bliver udført i april 1955, som de er for det arbejde, der bliver gjort i dag. Men alt dette taler jo for, at vi meget hurtigt skulle kunne gå i gang med at søge problemerne løst og få sagen afgjort og altså få en ny lov gennemført.

I sin forelæggelsestale bemærker ministeren endvidere, at man må erkende, at forudsætningerne for 1946-loven er ændret betydeligt, og det er jeg enig med den højtærede minister i, selvom jeg ikke er sikker på, at vi tænker på de samme forudsætninger. Men en enkelt forudsætning vil jeg gerne fremhæve, fordi den viser, hvor meget det egentlig haster med en løsning af dette problem. Siden krigen har vi her i landet, bygget, skal vi sige, 145 000 nye boliger; det skal ikke være så forfærdelig meget galt, måske 5 000 til den ene eller den anden side, og under opførelse har vi i øjeblikket 24 000. Det giver altså en samlet boligproduktion, formentlig gennemført i 1954, på ca. 170 000 nye boliger. Nu ved vi, at alle de statistikere, som har hjulpet os med at finde ud af, hvor stor en boligproduktion befolkningstilvæksten kræver, er nået til at ansætte dette til ca. 15 000 nye boliger om året. Man vil heraf se, at vi har et stort overskud i forhold til befolkningstilvæksten. Jeg bestrider ikke, at vi stadigvæk kan se et underskud, hvis vi tænker på den minimale boligproduktion